

Sprawozdanie merytoryczne

z działalności Kolegium Europy Wschodniej

im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego

w roku 2008

Wrocław 2009

WSTĘP

Rok 2008 był ósmym rokiem działalności fundacji. Działalność merytoryczna prowadzona była zarówno w kraju, jak i poza jego granicami (Ukraina, Rosja, Białoruś, Niemcy, Czechy, Gruzja). Realizowano różne rodzaje projektów. Ze względu na ich charakter można je podzielić na projekty:

- **kulturalne** (Festiwal Kultury Białoruskiej, Schola Gregoriana Silesiensis);
- **wydawnicze** (książki, płyty CD, czasopismo *Nowa Europa Wschodnia*);
- **edukacyjne** (Wschodnia Szkoła Zimowa, Program Stypendialny im. Hugona Steinhausa, szkoły „narodowe”);
- **z zakresu współpracy rozwojowej** (*Study Tours to Poland*, szkolenia dla administracji gruzińskiej);
- **szkoleniowe** (szkolenia realizowane na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP);
- **konferencje naukowe** (konferencja polsko-rosyjska , konferencja *Polska Polityka Wschodnia*).

W roku 2008 prowadzono projekty rozpoczęte w latach poprzednich, jak i te, których początek realizacji przypadł na rok 2008.

Programy zakończone w roku 2008:

- Festiwal Kultury Białoruskiej
- Program współpracy międzynarodowej *Wrocław Solidarity Bridge*

Programy kontynuowane w roku 2008:

- Program *Study Tours to Poland*
- Program wydawniczy
- Wschodnia Szkoła Zimowa
- Szkoła Polsko-Rosyjska
- wykłady otwarte *Academia Europae Orientalis*
- Zespół chorału gregoriańskiego *Schola Gregoriana Silesiensis*
- Konferencja *Polska Polityka Wschodnia*
- *Wrocław Solidarity Bridge*

Nowe projekty rozpoczęte w roku 2008:

- dwumiesięcznik *Nowa Europa Wschodnia*
- Program Stypendialny im. Hugona Steinhausa
- Szkoły narodowe: polsko-ukraińska, polsko-kaukaska, polsko-mołdawska i polsko-białoruska.

Projekty jednoroczne, realizowane w 2008 roku:

- Projekt gruziński
- Program wsparcia dla niezależnej prasy białoruskiej
- konferencja polsko-rosyjska „*Z jaką Rosją rozmawiamy?*”

Strony Internetowe:

- www.kew.org.pl
- www.nowak-jezioranski.pl
- www.bialorus.org.pl
- www.new.org.pl
- www.studytours.pl
- www.ksiegarnia.kew.org.pl

Nagrody przyznawane z udziałem Kolegium Europy Wschodniej:

- Nagroda Jana Nowaka-Jeziorańskiego
- Nagroda im. Lwa Sapiehy

Nagrody dla Kolegium lub pracowników Kolegium:

- Pióro Fredry za wydanie antologii poezji białoruskiej *Nie chyliłem czoła przed mocą* w opracowaniu Adama Pomorskiego i Lavona Barszczeuskiego.
- Dyplom Ministerstwa Spraw Zagranicznych Ukrainy
- Nominacja do Nagrody im. Jerzego Giedroycia dla Andrzeja Brzezieckiego i Małgorzaty Nocuń
- Order Zasługi Ukrainy II Stopnia dla Jerzego Rejta
- Nagroda im. Beaty Pawlak dla Małgorzaty Nocuń

I. WSCHODNIA SZKOŁA ZIMOWA

W dniach 1 – 10 marca 2008 r. odbyła się w Warszawie i we Wrocławiu Piąta Wschodnia Szkoła Zimowa. Szkoła zorganizowana została przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego wraz ze Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego przy współpracy z Zakładem Narodowym im. Ossolińskich. W ramach Szkoły odbyło się jedenaście wykładów o tematyce społecznej, historycznej, politycznej i kulturowej w kontekście Europy Środkowej i Wschodniej, cztery seminaria tematyczne, spotkania promujące książki oraz pokazy filmów, prezentacje instytucji - w tym Ossolineum, spotkania ze studentami wrocławskich uczelni, a także program turystyczny zwiedzania Warszawy, Częstochowy i Wrocławia.

Uczestnicy Szkoły stanowili grupę 37 studentów ostatniego roku studiów humanistycznych z krajów: Ukraina, Rosja, Białoruś, Kirgistan, Armenia, Tadżykistan i Polska. Wykładowcami Szkoły było międzynarodowe grono specjalistów w zakresie problematyki regionu Europy Środkowej i Wschodniej z takich krajów jak: Niemcy, Czechy, Węgry, Litwa, Łotwa i Polska.

II. STUDY TOURS TO POLAND

Study Tours to Poland jest programem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanym przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego wspólnie z Fundacją Edukacja dla Demokracji (Program RITA).

Program dzieli się na dwie ścieżki:

- wizyty studentów z Ukrainy, Rosji i Białorusi w Polsce
- wizyty profesjonalistów w Polsce

W roku 2008 zrealizowano również 5 wizyt indywidualnych oraz wizytę dla wydawców z Białorusi. Dyrektorem Programu jest Jerzy Rejt, biuro Programu mieści się w Warszawie.

STUDY TOURS TO POLAND – WIZYTY STUDENTÓW

W roku 2008 w ramach Programu przyjechało do Polski 256 studentów, których program pobytu realizowało 11 lokalnych organizacji na terenie całej Polski, którym udzielono grantu na ich zorganizowanie.

	organizacja	miejsowość	liczba grup	liczba studentów			terminy wizyt	
				ogółem	Rosja	Białoruś		Ukraina
1	Dom Spotkań im. Angelusa Silesiusa	Wrocław	4	44	6	10	28	wiosna 2, jesień 2 grupy
2	Dom Pojednania i Spotkań im. Św.M.Kolbego	Gdańsk	3	30	6	3	21	wiosna 2, jesień 2 grupy
3	Małopolskie Towarzystwo Oświatowe	Nowy Sącz	3	26	5	5	16	wiosna 2, jesień 1 grupa
4	Fundacja Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej	Warszawa	3	27	4	3	20	wiosna 2, jesień 1 grupa
5	Niezależne Zrzeszenie Studentów Akademii Pedagogicznej w Krakowie	Kraków	2	19	0	3	16	wiosna 1, jesień 1 grupa
6	Centrum Kształcenia i Dialogu "Theotokos"	Gliwice	2	20	3	4	13	wiosna 1, jesień 1 grupa
7	Stowarzyszenie Europa i My	Pułtusk	1	8	1	2	5	wiosna 1 grupa
8	Biurowo Inicjatyw Międzynarodowych	Kraków	1	10	0	3	7	jesień 1 grupa
9	Stowarzyszenie POLITES	Szczecin	1	10	1	0	9	jesień 1 grupa
10	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo	Lublin	2	17	2	2	13	wiosna 1, jesień 1 grupa
11	Fundacja "Borussia"	Olsztyn	4	45	5	6	31	wiosna 2, jesień 2 grupy
	SUMA		26	256	34	43	179	

STUDY TOURS TO POLAND – WIZYTY PROFESJONALISTÓW

W ramach ścieżki wizyt dla profesjonalistów goszczono 320 osób z 8 krajów: Ukrainy, Białorusi, Rosji, Gruzji, Mołdowy, Armenii, Kirgistanu i Azerbejdżanu. Koordynatorem Programu jest Jerzy Rejt. Biuro Programu mieści się w Warszawie.

STUDY TOURS TO POLAND – INDYWIDUALNE WIZYTY STUDYJNE

Na zlecenie miasta Wrocław w czwartym kwartale 2008 roku Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka - Jeziorańskiego zrealizowało pięć indywidualnych wizyt studyjnych w ramach programu Study Tours to Poland (STP). Wizyty miały na celu rozwój naukowy i zawodowy odwiedzających Polskę gości oraz poszerzenie ich wiedzy na temat historii

i kultury naszego kraju oraz polskich doświadczeń transformacji ustrojowej. Program ukazywał również dokonania miasta Wrocławia w zakresie zarządzania jednostką samorządową oraz doświadczenia wrocławskich instytucji kulturalnych i samorządowych. W programie udział wzięły następujące osoby: 1. Kazimir Misiura z Białorusi (od 11 do 26 października 2008) – malarz, rzeźbiarz, konserwator zabytków; 2. Ihar Misiura z Białorusi (od 11 do 26 października 2008) – malarz, rzeźbiarz, wykładowca Państwowego Uniwersytetu w Grodnie im. Janka Kupały; 3. Mykoła Dzurak z Ukrainy (od 1 do 10 grudnia 2008) – wykładowca, kustosz Muzeum Stanisława Vincenza; 4. Diana Klochko z Ukrainy (4 do 7 grudnia 2008) – wydawca; 5. Levan Pirveli z Gruzji (od 5 do 15 grudnia 2008) – prawnik, urzędnik państwowy. Wszystkim uczestnikom programu Kolegium zapewniło zakwaterowanie, wyżywienie, tłumacza oraz program naukowo – kulturalny, dostosowany do indywidualnego profilu zawodowego i oczekiwań gościa.

SZKOLENIE DLA WYDAWCÓW Z BIAŁORUSI (PROGRAM WROCŁAW – GRODNO)

Na zlecenie miasta Wrocławia w grudniu 2008 roku Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka - Jeziorańskiego przeprowadziło wizytę studyjną - szkolenie dla najważniejszych, niezależnych białoruskich wydawców. Tematyka szkoleń dotyczyła zagadnień związanych z funkcjonowaniem polskiego rynku wydawniczego (wydawnictw, drukarni, księgarń) oraz perspektyw przeszczepienia tych doświadczeń na teren białoruski. Priorytetem szkolenia było zapoznanie uczestników z polskim oraz międzynarodowym prawem autorskim oraz przeprowadzenie warsztatów z dziedziny Public Relations, promocji oraz marketingu wydawniczego. Wizyta miała również na celu poznanie funkcjonowania polskich instytucji życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego oraz doświadczeń transformacji systemowej. Program miał też poszerzyć wiedzę na temat historii i kultury Polski oraz ukazać dokonania na polu zarządzania jednostką samorządową. W szkoleniu udział wzięły następujące osoby: Aleksandra Makavik, czasopismo „Arche”; Raisa Shastak, wydawnictwo „Radiola Plus”; Artur Klinau, czasopismo „Partisan”; Aleksandra Dynko, wydawnictwo „Nasza Niwa”.

Całościowy bilansu Programu za rok 2008 przedstawia się następująco:

Wizyty studyjne	liczba uczestników z poszczególnych państw								liczba osób
	Ukraina	Białoruś	Rosja	Gruzja	Mołdowa	Armenia	Kirgistan	Azerbejdżan	
Studenci	179	43	34	0	0	0	0	0	256
Profesjoniści	181	7	59	46	17	6	1	3	320
Wizyty indywidualne	2	2		1					5
Wizyta wydawców z Białorusi		4							4
Całość	362	56	93	47	17	6	1	3	585

III. FESTIWAL KULTURY BIAŁORUSKIEJ

Festiwal Kultury Białoruskiej odbył się w dniach 19-22 czerwca 2008 roku we Wrocławiu. W jego ramach zorganizowano 9 imprez: 3 koncerty (Zespół *Testamentum Terrae* z Mińska, *Krok* z Mińska oraz *Mińska Kapela Klezmerska*), 2 wystawy fotografii (Imparcie oraz w Holu Dworca Głównego PKP), Przegląd filmów dokumentalnych (wraz z TVP Polonia SA) oraz 3 dyskusje panelowe.

W ramach festiwalu wydana została książka wraz z płytą CD *Tutejsi*.

IV. PROGRAM WYDAWNICZY

W roku 2008 wydano 15 publikacji książkowych:

- Zdzisław Najder *Patrząc na Wschód*
- Marek Ziółkowski *Projekt: Ukraina*
- Piotr Wdowiak *Ikony Rosji*
- Piotr Rudkouski *Powstawanie Białorusi*
- Ryszard Kapuściński *Cesarz I Podróże z Herodotem* (wydanie w języku białoruskim)
- Witold Gombrowicz (wydanie w języku białoruskim)
- Sławomir Mrożek (wydanie w języku białoruskim)
- Stanisław Kulczycki *Hołodomor. Wielki Głód*
- *Polska Polityka Wschodnia 2008*. Materiały pokonferencyjne.

Książki wraz z płytą CD:

- Schola Gregoriana Silesiensis, *Fulget In orbe dies* (wraz z dwoma płytami CD)
- Zmicier Bartosik *Tut.ru*
- Andrej Melnikau *Pod znakiem Orła i Pogonii*
- Julia Doszna *Czado*
- Julia Doszna *Pastorałki wg Harasymowicza*
- Mińska Kapela Klezmerska *Tutejsi*

Wszystkie książki ukazały się w nakładzie 1000 egz.

V. KONFERENCJA POLSKA POLITYKA WSCHODNIA

Konferencja odbyła się w dniach 7-8 marca 2008 roku w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Uczestnicy konferencji to m.in.: Rafał Dutkiewicz, Jacek Protasiewicz, Konrad Szymański, Paweł Kowal, Bogumiła Berdychowska, Stanisław Ciosek, Bohdan Osaczuk, Włodzimierz Marciniak, Andrzej Brzeziecki, Małgorzata Nocuń, Andrzej Szeptycki, Sławomir Dębski, Jarosław Bratkiewicz. Odbyły się 3 panele dyskusyjne:

- Rosja a polska polityka wschodnia
- Ukraina a Polska polityka wschodnia
- Kraje Kaukazu a Polska polityka wschodnia.

Nakładem Kolegium ukazały się drukiem materiały pokonferencyjne.

VI. KONFERENCJA „Z JAKĄ ROSJĄ ROZMAWIAMY?”

W dniach 28-29 listopada 2008 roku odbyła się konferencja polsko-rosyjska "Z jaką Rosją rozmawiamy?" Koordynatorem konferencji był Sławomir Popowski, członek redakcji *Nowa Europa Wschodnia*, wieloletni korespondent w Moskwie.

W ramach konferencji zorganizowano 4 panele dyskusyjne:

- Relacje polsko-rosyjskie: szanse Dialogu w trudnych czasach.
- Rosja A.D.2008
- Zachód i „kwestia rosyjska”
- Polska-Rosja: Nowe „otwarcie” czy stare „zamknięcie”

W konferencji wzięli udział uczestnicy z Polski i Rosji.

VII. NOWA EUROPA WSCHODNIA

„Nowa Europa Wschodnia” jest dwumiesięcznikiem opisującym kraje poradzieckie, porusza problematykę polityczną, gospodarczą, społeczną i kulturalną. Istnieje na polskim rynku wydawniczym od 2008 roku. Prace nad stworzeniem pisma i przygotowaniem do druku pierwszego numeru trwały od kwietnia 2008 roku. Składały się na nie: opracowywanie makiety pisma, projekt okładki, poszukiwanie autorów i współpracowników, opracowywanie zawartości merytorycznej pierwszych numerów. Pierwszy numer pisma (wrzesień-październik) ukazał się we wrześniu 2008 roku, drugi (listopad-grudzień) w listopadzie 2008 r.

Redaktorami pisma są: Małgorzata Nocuń i Andrzej Brzeziecki, zajmują się planowaniem kolejnych numerów, kontaktami z autorami (zamawianiem tekstów), tłumaczeniem i redagowaniem tekstów. Wspierają ich Paweł Mażejka oraz Sławomir Popowski. Korektę pisma robi Magdalena Jankowska.

Tematyka podejmowana na łamach pisma w 2008 r. dotyczyła zarówno bieżących wydarzeń politycznych – jak wojna Rosji z Gruzją, czy polityka Aleksandra Łukaszenki, historycznych – jak Wielki Głód na Ukrainie, czy idea prometejska w II RP oraz kulturalnych – głównie w recenzjach książkowych. W każdym numerze pisma publikowanych był fotoreportaż.

Z „Nową Europą Wschodnią” w 2008 roku nawiązało współpracę 22 autorów polskich i 10 zagranicznych. Między innymi: Orest Druł, Andriej Lachowicz, Fiodor Łukianow, Sławomir Popowski, Witalij Portnikow, Timothy Snyder, Lilia Szewcowa.

Pierwsze numery pisma zostały zauważone i pozytywnie omówione w prasie codziennej, jak ogólnopolskie wydanie „Gazety Wyborczej” czy w „Dzienniku” oraz omówione w radio TOK FM.

Obok wydawania pisma redakcja poczyniła w 2008 r. szereg działań mających na celu promocję tytułu. Poniżej wymienione są najważniejsze z nich.

Konferencje i dyskusje:

- debata w Krakowie pt. „Lech Czech i Rus” (wrzesień 2008), w debacie wzięli udział intelektualiści zajmujący się problematyką Europy Wschodniej i Środkowej.

- zorganizowana we Wrocławiu konferencja „Z jaką Rosją rozmawiamy?” (listopad 2008), w konferencji wzięli udział wybitni znawcy Rosji z Polski i Rosji, jak Irina Kobrińska, Andriej Riabow, Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz z Ośrodka Studiów Wschodnich

Patronaty nad książkami i inne:

- Artur Klinau, Mińsk. Miasto słońca, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2008
- Zachar Prilepin, Sańkja, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2008
- Timothy Snyder, Tajna wojna. Henryk Józewski i polsko-sowiecka rozgrywka o Ukrainę, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008
- Julia Doszna Czado. Kolędy łemkowskie (płyta CD), Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2008
- Wielkie tematy, t.1-3, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008
- Schola Gregoriana Silesiensis Fulget in orbe dies (płyty CD), Kolegium Europy Wschodniej, Wrocław 2008
- Dolnośląskie Forum Polityczne i Gospodarcze
- Forum Środkowoeuropejskie Wrocław - Dresden - Lviv

Współpraca z redakcjami dużych gazet:

W sierpniu 2008 „Gazeta Wyborcza” wydrukowała fragment eseju Lili Szewcowej z pierwszego numeru „Nowej Europy Wschodniej” z zapowiedzią ukazania się pisma. „Tygodnik Powszechny” przedrukował dwa teksty z „Nowej Europy Wschodniej”: wywiad z Barbarą Skargą i skróconą wersję tekstu Marka Kornata również zapowiadając numery „NEW”.

Ponadto redaktorzy pisma występując w innych mediach (jak TVN, TOK FM itp.) reprezentują pismo, co sprzyja popularyzacji tytułu. Pismo jest też zapowiadane na blogu www.trzyzowie.blog.onet.pl

Strona internetowa:

Równoległe do papierowej wersji „NEW” uruchomiona została strona w sieci: www.new.org.pl. Na niej zapowiadane są kolejne numery pisma, zaś w archiwum umieszczane są stare numery. Publikowane są też teksty, które nie wchodzi w skład wydań papierowych „NEW”. Ponadto zapowiadane są imprezy organizowane przez Kolegium Europy Wschodniej, wymienione patronaty „NEW”.

VIII. PROGRAM STYPENDIALNY IM. HUGONA STEINHAUSA

W roku 2008 rozpoczęto realizację Programu Stypendialnego im. Hugona Steinhausa we współpracy z Gminą Wrocław i Politechniką Wrocławską – fundatorami stypendiów. Program jest skierowany do kandydatów z Ukrainy, Białorusi, Kazachstanu i Mołdowy, gotowych na podjęcie i ukończenie studiów doktoranckich na Uniwersytecie Wrocławskim i Politechnice Wrocławskiej w dziedzinie nauk ścisłych (informatyka, matematyka, budownictwo, chemia, fizyka i dziedziny pokrewne o charakterze technicznym). W roku akademickim 2008/2009 do udziału w Programie zgłosiło się 13 kandydatów. z czego zakwalifikowano **3 osoby**: Katerynę Sergeevą, Oksanę Oliinyk i Viktora Lishchuka. Wszyscy stypendyści pochodzą z Ukrainy.

Kolegium Europy Wschodniej jako administrator pobytu stypendystów zapewniło im pomoc w załatwieniu wszystkich spraw niezbędnych do przyjazdu i pobytu we Wrocławiu. Zapewniono miejsce w akademiku, opłacono koszty podróży i ubezpieczenia. W trakcie roku akademickiego 2008/2009 do

końca grudnia 2008 roku wszyscy doktoranci wielokrotnie spotykali się w siedzibie Kolegium i brali udział w większości wydarzeń organizowanych przez Kolegium.

IX. SZKOŁY NARODOWE

Projekt Szkół Narodowych był odpowiedzią na potrzebę kształcenia elit, przyszłych liderów zmian społecznych w krajach docelowych, ludzi wiodących w dziedzinie nauki, kultury, polityki, mediów oraz społeczeństwa obywatelskiego. Projekt miał za zadanie intelektualną formację ludzi młodych, przekonanych do wartości demokratycznych, praw człowieka, zaangażowanych w budowę społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach. Każda Szkoła miała również ożywić dyskusję na temat historii i współczesności, miejsca i wizerunku własnego kraju w Europie oraz stosunków wzajemnych z Polską na tle przemian, zachodzących w Europie i w świecie. Formuła każdej Szkoły jest długoletnią i sprawdzoną przez Kolegium Europy Wschodniej i Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego metodą pracy z młodymi ludźmi (Wschodnia Szkoła Zimowa, Szkoła Letnia UW). Uczestnicy Szkół mają szansę pełnić w przyszłości kluczową rolę w kształtowaniu obrazu własnych krajów. Kształcenie młodych naukowców, którzy często sami już są wykładowcami lub w przyszłości zamierzają kształcić innych, daje szansę osiągnięcia długofalowych i trwałych wyników.

Program każdej ze Szkół realizowano poprzez następujące działania: a) wykłady; b) okrągłe stoły; c) seminaria; d) program kulturalny, spotkania. Wykłady i seminaria części warszawskiej odbywały się na terenie Uniwersytetu Warszawskiego, zaś zajęcia we Wrocławiu w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. Części merytorycznej Szkoły towarzyszył także program kulturalny. Uczestnicy zwiedzili m.in. Muzeum Powstania Warszawskiego, Zamek Królewski w Warszawie, Wawel w Krakowie, muzea we Wrocławiu i Krakowie, odbyły się spotkania z prezydentem Wrocławia, Rafałem Dutkiewiczem i z dyrektorem Biura Spraw Międzynarodowych Kancelarii Prezydenta RP.

Szkoła Polsko-Rosyjska (20-30 września 2008 roku): 21 osób (15 z Rosji, 6 z Polski).

Szkoła Polsko-Ukraińska (10-20 listopada 2008 roku): 31 osoby (28 z Ukrainy, 3 z Polski),

Szkoła Polsko-Kaukaska (1-10 grudnia 2008 roku): 17 osób, z Armenii, Azerbejdżanu, Gruzji i Polski,

Szkoła Polsko-Mołdawska (10-17 grudnia 2008 roku): 20 osób (13 z Mołdawii, 7 z Polski)

Szkoła Polsko-Białoruska (12-19 grudnia 2008 roku): 15 osób (11 z Białorusi i 4 z Polski)

łącznie liczba studentów szkół narodowych w roku 2008: 104 osoby z 8 krajów.

X. PROGRAM SZKOLENIOWY DLA ADMINISTRACJI GRUZIŃSKIEJ

Program szkoleniowy dla administracji gruzińskiej realizowany był w terminie od 23 października do 6 grudnia 2008 roku na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP w ramach programu Polska Pomoc. Zrealizowano trzy cykle szkoleniowe z udziałem **90 osób** – przedstawiciele administracji publicznej z Gruzji. Szkolenia odbywały się w Warszawie i w Bakuriani (Gruzja). Zadaniem projektu było przekazanie teoretycznej i praktycznej wiedzy, dotyczącej reformy decentralizacyjnej w Polsce, rozwoju regionalnego i finansów publicznych, w oparciu o polskie i europejskie doświadczenia.

Na zajęciach zostały poruszone następujące zagadnienia:

- * Organizacja administracji publicznej;
- * Kompetencje samorządów terytorialnych;
- * Decentralizacja a planowanie rozwoju na poziomie regionalnym;
- * Podział zadań publicznych między szczeble administracji publicznej;
- * Polityka rozwoju regionalnego - wyzwania, uwarunkowania, instrumenty;
- * Organizacja terytorialna kraju a alokacja funkcji;
- * Podatkowe źródła finansowania samorządów Lokalnych;
- * Wyrównywanie nierówności międzyregionalnych;
- * Strategie rozwoju i planowanie przestrzenne;
- * Polskie regiony w procesie integracji Europejskiej;
- * Wybrane rozwiązania realizacyjne polityki rozwoju regionalnego;
- * Struktura finansów publicznych;
- * Dochody jednostek samorządu terytorialnego;
- * Lokalna polityka podatkowa;
- * Usługi publiczne;
- * Współpraca sektorów;
- * Budżet zadaniowy;
- * Partnerstwo Publiczno-Prywatne;
- * Regionalny Program Operacyjny i jego rola w rozwoju regionalnym.

Szkolenia prowadzone były przez doświadczonych szkoleniowców: Elżbietę Huebner (Zarząd Województwa Łódzkiego), Krzysztofa Herbsta (Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy), Mirosława Grochowskiego (Uniwersytet Warszawski, PAN), Pawła Swianiewicza (Uniwersytet Warszawski).

Koordynatorem projektu ze strony Kolegium Europy Wschodniej był Marcin Romanowski. Koordynatorem ze strony gruzińskiej, odpowiedzialnym za rekrutację uczestników szkolenia, był Teimuraz Khomeriki reprezentujący Centre For Effective Governance System and Territorial Arrangement Reform (CEGSTAR), partnera gruzińskiego KPRM.

Uczestnicy szkoleń reprezentowali samorząd lokalny, władze regionalne, agencje rozwoju turystyki z następujących regionów i miast: Adjara - Batumi, Racha - Lechkhumi, Samtskhe - Javakheti, Samegrelo - Zemo Svaneti – Zugdidi, Foti, Abasha, Senaki, Tsalenjikha, Chkorotsku, Khobi, Martvili, Mesti, Imereti – Kutaisi, Sachkhere, Tkibuli, Tskaltubo, Mtskheta – Mtianeti, Guria – Ozurgeti, Chokhatauri, Kakheti – Telavi, Kvemo Kartli – Rustavi, Dmanisi i Tbilisi. Urzędy centralne reprezentowali uczestnicy z: Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Finansów Parlamentu.

XI. PROGRAM WSPARCIA DLA NIEZALEŻNEJ PRASY BIAŁORUSKIEJ

Program realizowany był we współpracy i ze środków Funduszu Wyszehradzkiego. Koordynatorem programu był Dzianis Bobikau. Ze względu na specyfikę programu i sytuację polityczną na Białorusi opis i specyfika programu poufna i nie zostanie upubliczniona.

XII. STRONY INTERNETOWE

Kolegium jest właścicielem następujących domen internetowych:

- www.kew.org.pl
- www.nowak-jezioranski.pl
- www.bialorus.org.pl
- www.new.org.pl

- www.studytours.pl
- www.ksiegarnia.kew.org.pl

W roku 2008 zakupiono również serwer wirtualny (firma Home.pl), na którym umieszczone są strony: www.new.org.pl, www.nowak-jezioranski.pl i www.bialorus.org.pl

Rozpoczęto również umieszczanie materiałów wideo na kanale www.youtube.com.

Stroną podstawową Kolegium jest www.kew.org.pl z pełną informacją o działalności fundacji, z umieszczonymi tam sprawozdaniami rocznymi i aktualnymi adresami teleadresowymi.

W roku 2008 uruchomiono również trzy nowe strony www:

www.nowak-jezioranski.pl – strona poświęcona Janowi Nowakowi-Jeziorańskiemu, uruchomiona ze środków miasta Wrocławia, prowadzona przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich oraz Kolegium Europy Wschodniej. Strona w języku polskim i angielskim.

www.new.org.pl – strona czasopisma Nowa Europa Wschodnia.

www.ksiegarnia.kew.org.pl lub www.kolegium.istore.pl – księgarnia internetowa Kolegium z możliwością zakupu wszystkich książek Kolegium.

XIII. NAGRODA JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO

Nagroda przyznawana jest od roku 2004. Została ustanowiona przez Jana Nowaka-Jeziorańskiego oraz Miasto Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Uniwersytet Wrocławski i Kolegium Europy Wschodniej. Sekretariat Nagrody mieści się w Kolegium Europy Wschodniej. Laureatem Nagrody za rok 2008 został prof. Siergiej Kowaliow, członek rosyjskiego Memoriału. Poprzedni laureaci Nagrody: Tadeusz Mazowiecki, George Bush Senior, Stanisław Szuszkiewicz, kard. Jean-Marie Lustiger. Uroczystość wręczenia Nagrody odbyła się w dniu 4 czerwca 2008 roku na dziedzińcu Zakładu Narodowego im. Ossolińskich i retransmitowana była przez TVP2.

XIV. IMPREZY KRAJOWE I MIĘDZYNARODOWE

Najważniejsze imprezy z udziałem Kolegium Europy Wschodniej:

- Uroczystości upamiętniające rocznicę Wielkiego Głodu na Ukrainie, Zamek Królewski w Warszawie, 8 grudnia 2008 roku;
- Forum Wydawców we Lwowie, 11-14 września 2008 roku;
- Wrocławskie Promocje Dobrych Książek, 4-7 grudnia 2008 roku;
- II Forum Współpracy Rozwojowej w Warszawie, 20 września 2008 roku;
- Spotkanie w Ambasadzie RP w Berlinie, z okazji 88 rocznicy urodzin prof. Bohdana Osadczyka, 17 września 2008 roku.

XV. NAGRODA IM. LWA SAPIEHY

Laureatem Nagrody za rok 2008 został Siarhej Tokć z Uniwersytetu Grodzieńskiego. Nagroda przyznawana jest przez Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.

XVI. NAJWAŻNIEJSI PARTNERZY

- Zakład Narodowy im. Ossolińskich www.oss.wroc.pl
- Urząd Miejski Wrocławia www.wroclaw.pl
- Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności www.pafw.pl
- Uniwersytet Warszawski – Studium Europy Wschodniej www.studium.uw.edu.pl
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP www.msz.gov.pl
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów RP www.kprm.gov.pl
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP www.nauka.gov.pl
- Ambasada Ukrainy w Warszawie
- Rada Miejska Lwowa www.lviv.ua
- Fundacja Edukacja dla Demokracji www.edudemo.org.pl
- Ruch Za Wolność Aleksandra Milinkiewicza
- Stowarzyszenie *Schola Gregoriana Silesiensis* www.ssgs.pl
- *Gazeta Wyborcza* www.gazeta.pl
- Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia www.osw.waw.pl
- Czasopismo polsko-niemieckie *Dialog* w Berlinie www.dialogonline.org
- Politechnika Wrocławska www.pwr.wroc.pl
- Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki www.visegradfund.org

PODSUMOWANIE

Największym sukcesem roku 2008 było rozpoczęcie wydawania pisma *Nowa Europa Wschodnia*. Skutecznie wypełnia ona dotkliwy brak na polskim rynku pisma zajmującego się tematyką wschodnioeuropejską, tak mocno obecną w działaniach polskich władz i organizacji pozarządowych w ostatnich miesiącach (Partnerstwo Wschodnie). Sukcesem jest również wydanie 15 pozycji wydawniczych, w tym zainicjowanie wydawania książek, zawierających płyty CD.

Nie udało się natomiast znaleźć nowej formuły dla Festiwalu Kultury Ukraińskiej, stąd nie organizowano tej imprezy w roku 2008 i nie zamierza się do niej wracać w latach następnych.

Warto dodać, iż nad realizacją całości tego obszernego programu zrealizowanego przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w roku 2008 pracowało siedem osób, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (5 osób w biurze we Wrocławiu i 2 osoby w biurze w Warszawie, te ostatnie osoby realizowały wyłącznie program Study Tours to Poland). Do realizacji niektórych zadań zatrudniano także osoby (dorywczo) na podstawie umów cywilnoprawnych.